

PREHLAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie september 2013

IV. senát

Nálezy:

spisová značka	IV. ÚS 210/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	4. júla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľ namieta porušenie označených práv výrokom uznesenia krajského súdu o náhrade trov prvostupňového konania.</p> <p>Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ ako jeden z troch dedičov po poručiteľovi (svojom nebohom otcovi) požiadal ministerstvo spravodlivosti (ďalej aj „žalovaný“) o odškodnenie podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 119/1990 Zb.“).</p> <p>Po márnom uplynutí šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku podal sťažovateľ okresnému súdu žalobu, ktorou sa domáhal náhrady 1/3 ušlého zárobku (t. j. vo výške na neho zo zákona pripadajúceho dedičského podielu), na ktorú by mal jeho otec právo, ak by bol ešte nažive.</p> <p>Ešte predtým, než okresný súd prerokoval žalobu, ministerstvo spravodlivosti priznalo sťažovateľovi náhradu ušlého zárobku v požadovanej sume. V nadväznosti na to sťažovateľ oznámil okresnému súdu, že jeho nárok bol uspokojený, preto vzal svoju žalobu späť a navrhol konanie zastaviť s tým, že s poukazom na § 146 ods. 2 druhú vetu Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) navrhol, aby mu bola priznaná náhrada trov konania.</p> <p>Okresný súd uznesením konanie v právnej veci sťažovateľa zastavil a priznal mu náhradu trov konania v sume 72,69 €. Proti označenému uzneseniu okresného súdu podalo v zákonnej lehote odvolanie ministerstvo spravodlivosti s tým, že neexistuje dôvod na to, aby malo platiť trovy konania. Krajský súd napadnutým uznesením zmenil prvostupňové uznesenie tak, že sťažovateľovi náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd uviedol, že pokiaľ sťažovateľ nepodal spoločnú žalobu so svojimi súrodencami, nekonal hospodárne.</p> <p>Sťažovateľ argumentuje tým, že ten istý senát v obdobných sporoch priznal žalobcom plnú náhradu trov konania aj napriek tomu, že nárok bol uplatnený samotným poškodeným alebo dedičom, preto sa odvoláva na odôvodnenie týchto uznesení.</p> <p>Vzhlľadom na uvedené došlo napadnutým uznesením podľa sťažovateľa k porušeniu jeho v petite sťažnosti označených práv.</p> <p>Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd rozhodol, že krajský súd napadnutým uznesením vo výroku, ktorým zmenil prvostupňové uznesenie v odvolaní napadnutej časti tak, že nepriznal sťažovateľovi náhradu trov konania, porušil jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, zároveň, aby uvedené uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, a taktiež sa domáha priznania úhrady trov konania.</p>
ratio decidendi	Krajský súd v posudzovanom prípade rozhodoval ako odvolací súd v konaní o odvolaní sťažovateľa proti uzneseniu prvostupňového súdu, ktorým bolo zastavené

konanie o jeho návrhu na zaplatenie odškodnenia v sume 27,66 € podľa zákona č. 119/1992 Zb. po jeho nebohom otcovi. Zastavenie konania bolo okresným súdom odôvodnené tým, že sťažovateľ vzal svoj návrh prostredníctvom svojho právneho zástupcu späť v celom rozsahu, a to s poukazom na to, že žalovaný mu (po podaní žaloby) uplatnenú sumu z titulu reštitučného nároku priznal.

O trovách konania rozhodol okresný súd podľa § 146 ods. 2 druhej vety OSP, podľa ktorého ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania žalovaný. Okresný súd uviedol, že s poukazom na uvedený dispozitívny úkon sťažovateľa aplikoval § 146 ods. 2 druhej vety OSP, keďže návrh bol podaný dôvodne. Žalovaný plnil až po podaní návrhu a sťažovateľ si uplatnil trovy konania z titulu právneho zastúpenia.

Podstata argumentácie sťažovateľa spočíva v namietaní arbitrárnosti právnych záverov v napadnutom uznesení krajského súdu, založených na názore, že sťažovateľ tým, že nepodal spoločnú žalobu so svojimi súrodencami, nekonal hospodárne. Nesprávny postup žalovaného nemôže podľa názoru krajského súdu ospravedlniť nesprávny postup sťažovateľa pri podávaní žaloby.

Aj keď krajský súd nespochybnil právo sťažovateľa žalovať ním vybraný subjekt spôsobom, ktorý uzná za vhodný, na druhej strane však podľa neho si musí byť vedomý toho, že ak súd bude ním zvolený spôsob uplatnenia nároku považovať za nehospodárny, neprizná mu náhradu trov konania. Ako nehospodárny vyhodnotil krajský súd spôsob uplatnenia nároku sťažovateľom aj v okolnostiach danej veci, vysloviac názor, že pozostalí po otcovi sťažovateľa mali svoj nárok uplatniť voči žalovanému jednou (spoločnou) žalobou.

Krajský súd rozhodoval ako odvolací súd v konaní o odvolaní proti uzneseniu prvostupňového súdu podľa štvrtej časti prvej hlavy Občianskeho súdneho poriadku.

Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že odvolací súd, ktorý preskúmava rozhodnutie prvostupňového súdu o náhrade trov konania, sa musí pridržiavať vopred ustanovených zásad a prihliadať aj na úkony, ktoré boli v konaní vykonané účastníkmi a ich právnymi zástupcami, pričom výška náhrady trov konania sa určuje podľa osobitného predpisu.

Vo všeobecnosti platí, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada trov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zaviniť. Pri zastavení konania je potom na vyriešenie otázky náhrady trov konania kľúčové zistenie, či niektorý z účastníkov konania (a pokiaľ áno, ktorý z nich) z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť, resp. či návrh bol vzatý späť pre správanie odporcu, ako to bolo aj v danej veci, keď žalovaný po podaní žaloby uznal nárok sťažovateľa a uspokojil ho. To znamená, že § 146 ods. 1 písm. c) OSP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené, možno aplikovať len v prípade, ak neexistujú dôvody (resp. výnimky) na priznanie náhrady trov konania podľa § 146 ods. 2 OSP.

Podľa názoru ústavného súdu v danom prípade takáto výnimka existovala, a preto, ak krajský súd, postupujúc podľa § 220 OSP, zmenil rozhodnutie okresného súdu a aplikáciou § 150 ods. 1 OSP sťažovateľovi nepriznal náhradu trov konania, konal a rozhodol v rozpore s uvedenou zákonnou požiadavkou.

S názorom krajského súdu, že pokiaľ sťažovateľ nepodal spoločnú žalobu so svojimi súrodencami, nekonal hospodárne, nemožno podľa presvedčenia ústavného súdu z hľadiska ústavnosti vo vzťahu ku konkrétnemu riešenému prípadu súhlasiť, a preto ho možno označiť za ústavne neudržateľný. Žiadne ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku totiž neukladalo žalobcovi (v danom prípade sťažovateľovi), ktorý mal voči žalovanému tie isté nároky ako jeho súrodenci, aby ich spolu s nimi uplatňoval spoločnou žalobou. Je výlučne vecou slobodného rozhodnutia (vôle) žalobcu, akým spôsobom sa rozhodne uplatniť si svoje práva.

Ústavný súd dospel k záveru, že hoci suma trov konania u sťažovateľa predstavuje bagateľnú čiastku, zo strany krajského súdu išlo výklad hraničiaci

	<p>so svojvôľou, ktorý je v rozpore s princípom materiálnej spravodlivosti.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výrokom uznesenia krajského súdu, ktorým zmenil uznesenie okresného súdu tak, že sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal, porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu vo výroku, ktorým zmenil uznesenie okresného súdu tak, že sťažovateľovi náhradu trov konania nepriznal, zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011, IV. ÚS 311/2012, I. ÚS 567/2012</p> <p>ESĽP: Baumann proti Rakúsku č. 76809/01 zo 7. októbra 2004</p>

spisová značka	IV. ÚS 588/2012
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 ods. 1 ústavy konanie o sťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	15. augusta 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	<p>čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 5 ods. 3 a 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p> <p>čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p> <p>čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky</p> <p>čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd</p>
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovatelia namietali porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 a čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 5 ods. 3 a 4 a čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu a porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu.</p> <p>Sťažovatelia ústavnému súdu predložili uznesenie okresného súdu a uznesenie krajského súdu, z ktorých okrem iného vyplýva, že po podaní obžaloby na sťažovateľov 27. septembra 2011 bola ich trestná vec postúpená okresnému súdu ako súdu príslušnému, keďže skutok uvedený v obžalobe je potrebné považovať za čiastkový útok pokračujúceho trestného činu vydierania vzhľadom na obžalobu podanú 8. júna 2011 úradom špeciálnej prokuratúry pre pokračovací obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 4 písm. c) s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona a iné.</p> <p>Táto trestná vec bola uznesením špecializovaného trestného súdu postúpená okresnému súdu s odôvodnením, že Špecializovaný trestný súd nie je na jej prerokovanie príslušný, pretože údajné skutky sťažovateľov nemožno kvalifikovať ako zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona.</p> <p>Sťažovatelia zastávajú názor, že „Nesprávne právne posúdenie skutku uvedeného v uznesení vyšetrovateľa z 30. 03. 2011 v uznesení krajského súdu z 15. 08. 2011 tak malo za následok porušenie práva sťažovateľov na zákonné pozbavenie osobnej slobody, nakoľko neexistovali formálne podmienky (sťažovatelia neboli obvinení z trestného činu spáchaného po ich prepustení z väzby v trestnej veci uvedenej v uznesení špecializovaného trestného súdu z 08. 06. 2011 a ani materiálne podmienky (preukázané dokonané konanie obvinených sťažovateľov uvedené v jednotlivých dôvodoch tzv. opätovnej väzby), na uvalenie tzv. opätovnej väzby. Z uvedeného je zrejmé, že uznesením krajského súdu z 15. 08. 2011 bolo porušené právo sťažovateľov zákonné pozbavenie osobnej slobody (bod 2.3 ústavnej sťažnosti zo 17. 10. 2011) a právo sťažovateľov na zákonného sudcu (bod 3.2 ústavnej sťažnosti zo 17. 10. 2011) podľa čl. 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 5 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.“</p> <p>Sťažovatelia oznámili ústavnému súdu, že v predmetnej trestnej veci boli na základe písomného príkazu krajského súdu dňa 15. novembra 2011 prepustení z väzby</p>

	na slobodu.
ratio decidendi	<p>1 K namietanému porušeniu sťažovateľmi označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru uznesením krajského súdu</p> <p>Ústavný súd považoval za kľúčovú námietku sťažovateľov, podľa ktorej krajský súd a pred ním tiež okresný súd neboli súdmi príslušnými na rozhodovanie o ich väzbe pre skutok uvedený v uznesení vyšetrovateľa a právne kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 3 písm. b) Trestného zákona, spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona (ide o skutok, ktorý sa mal stať v mesiacoch máj až september v roku 2008, pozn.), pretože tento je podľa ich tvrdenia potrebné považovať za čiastkový útok pokračovacieho trestného činu kvalifikovaného ako obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1 a ods. 4 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 141 písm. a) Trestného zákona v jednočinnom súbehu so zločinom založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Trestného zákona, ktorý je uvedený v uzneseniach vyšetrovateľa z 12. marca 2009 a z 8. júla 2009, pre ktorý už boli sťažovatelia vo väzbe od 27. septembra 2008 do 1. apríla 2010.</p> <p>Sťažovatelia tvrdia, že pri rozhodovaní o ich väzbe v ich veci konajúce súdy nesprávne vychádzali z toho, že v danom prípade ide o trestný čin, ktorý je samostatným skutkom, a že teda nejde o čiastkový skutok pokračovacieho trestného činu v zmysle § 122 ods. 10 Trestného poriadku, hoci oni trvali na tom, že skutok, za ktorý boli vzatí do väzby, nebol samostatným skutkom, ale iba čiastkovým skutkom v rámci pokračovacieho trestného činu. Ústavný súd v tejto súvislosti pri svojom rozhodovaní vzal do úvahy, že táto argumentácia sťažovateľov bola aj súčasťou ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 7. júla 2011.</p> <p>V rozpore s týmto právnym názorom deklarovaným všeobecnými súdmi pri rozhodovaní o väzbe sťažovateľov (resp. jej ďalšom trvaní) po skončení prípravného konania a po podaní obžaloby už tak okresný súd, ako aj krajský súd vychádzali z toho, že v posudzovanej veci je predmetom konania čiastkový skutok tvoriaci súčasť pokračovacieho trestného činu, a preto súdom miestne príslušným konať a rozhodnúť o obžalobe nie je okresný súd, ale Okresný súd Trenčín, keďže v jeho obvode došlo k spáchaniu pokračovacieho trestného činu, ktorý tvorí predmet obžaloby.</p> <p>Ústavný súd tiež zistil, že uznesenie okresného súdu zo 4. augusta 2011 (okresný súd týmto uznesením zamietol žiadosť sťažovateľov zo 7. júla 2011 o prepustenie z väzby na slobodu, pozn.), ako ani napadnuté uznesenie krajského súdu (krajský súd týmto uznesením zamietol sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu zo 4. augusta 2011, pozn.) neobsahujú žiadnu argumentáciu týkajúcu sa tejto námietky sťažovateľov.</p> <p>Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia však poukázal na svoju argumentáciu týkajúcu sa formálnych aj materiálnych podmienok väzby sťažovateľov uvedenú v jeho skoršom uznesení, na ktorej zotrval.</p> <p>Podľa názoru krajského súdu, ktorý vyplýva z vyjadrenia podpredsedu krajského súdu k sťažnosti, v čase rozhodovania o vzatí sťažovateľov do väzby sa vychádzalo z absencie časovej súvislosti medzi ich jednotlivými konaniami (skutkami), keďže medzi nimi išlo o časový odstup takmer 8 mesiacov, čo viedlo krajský súd k záveru, že ide o samostatný skutok, nie súčasť pokračovacieho trestného činu.</p> <p>Z tohto východiska potom krajský súd vyvodil záver, že nejde o opätovné vzatie sťažovateľov do väzby vo veci, v ktorej už boli vo väzbe aj v minulosti, ako aj ďalší záver, podľa ktorého nemožno kumulovať trvanie väzby v rámci rozdielnych väzobných trestných stíhaní.</p> <p>Tieto závery nie sú podľa tvrdenia podpredsedu krajského súdu v rozpore s neskorším právoplatným uznesením okresného súdu v spojení s uznesením krajského súdu, ktorými bola s odstupom času (až po podaní obžaloby) trestná vec postúpená okresnému súdu s poukazom na to, že skutok uvedený v obžalobe možno posudzovať inak, ako ho posudzovala obžaloba, a to aj ako čiastkový skutok pokračovacieho trestného činu.</p> <p>Ústavný súd konštatuje, že podľa zhodného tvrdenia sťažovateľov a krajského súdu vychádzali všeobecné súdy v čase rozhodovania o väzbe sťažovateľov z toho, že skutok, pre ktorý bola väzba uvalená, je samostatným skutkom, avšak po podaní obžaloby zaujali vo veci konajúce súdy už iné (opačné) stanovisko, teda že ide o čiastkový skutok v rámci pokračovacieho trestného činu. Pritom niet pochyb o tom,</p>

že správne posúdenie právnej povahy skutku, za ktorý je trestné stíhanie vedené, má z hľadiska otázky zákonného sudcu podstatný význam, a to najmä v prípade, ak sa skutok, ktorého právna povaha je predmetom sporu, stal v obvode iného súdu, než ostatné skutky, vo vzťahu ku ktorým možno preskúmaný skutok prípadne považovať za súčasť pokračovacieho trestného činu. Vyplýva to zo skutočnosti, že podľa § 17 ods. 1 Trestného poriadku konanie vykonáva súd, v obvode ktorého bol trestný čin spáchaný.

Ústavný súd nemá dôvod spochybňovať tvrdenie krajského súdu formulované v jeho vyjadrení, že posúdenie otázky, či ide o samostatný skutok alebo o čiastkový skutok v rámci pokračovacieho trestného činu, sa môže legitímne javiť rozdielne v rôznych štádiách trestného konania v závislosti na stupni, resp. miere objasnenia rozhodujúcich okolností.

V zásade je teda možné, aby sa v prípravnom konaní určitý skutok hodnotil ako samostatný skutok a po úplnom vyšetrení veci a podaní obžaloby už ako skutok, ktorý je súčasťou pokračovacieho trestného činu. Takéto rozdielne hodnotenie právnej povahy skutku musí však byť doložené (odôvodnené) určitou zmenou konkrétnych okolností posudzovanej veci, ku ktorým spravidla môže dôjsť v rámci vyšetrovania, ako aj súdneho konania.

V posudzovanej veci ale neexistujú argumenty na spochybnenie tvrdenia sťažovateľov, podľa ktorého k zmene právneho posúdenia skutku došlo bez toho, aby sa zistili nové okolnosti, na základe ktorých by bolo možné, resp. potrebné zmeniť jeho právne hodnotenie (kvalifikáciu). Tento záver nespochybňuje ani krajský súd, pretože ani on neuvádza žiadnu novú okolnosť, ktorá mohla (mala) právne posúdenie skutku ovplyvniť. Krajský súd totiž iba vo všeobecnej rovine konštatuje, že po podaní obžaloby má všeobecný súd právo skutok uvedený v obžalobe právne hodnotiť odlišne od právneho hodnotenia uvedeného v obžalobe.

V konkrétnostiach krajský súd v zhode so svojím uznesením z 21. apríla 2011 poukazuje na absenciu časovej súvislosti medzi jednotlivými skutkami, keďže medzi nimi išlo o časový odstup takmer 8 mesiacov, pričom práve táto skutočnosť bola (mala byť) dôvodom na pôvodný záver krajského súdu, že ide o samostatný skutok, a nie o súčasť pokračovacieho trestného činu.

Právne východisko, na ktorom je založená obrana krajského súdu, síce možno vo všeobecnej rovine akceptovať, v posudzovanom (teda konkrétnom) prípade ale podľa názoru ústavného súdu neobstojí. V čase od rozhodovania krajského súdu o sťažnosti sťažovateľov proti uzneseniu okresného súdu zo 4. augusta 2011, ktorým bola zamietnutá ich žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu napadnutým uznesením z 15. augusta 2011, do vydania uznesenia krajského súdu z 18. júna 2012 totiž nenastala (a ani nebola deklarovaná) nijaká nová, resp. iná okolnosť, ktorá by odôvodňovala zmenu právnej kvalifikácie posudzovaného skutku.

Ústavný súd zastáva názor, že nesprávne ustálenie príslušnosti (vecnej, resp. miestnej) súdu, a tým aj osoby zákonného sudcu pri rozhodovaní o vzatí do väzby, resp. jej ďalšom trvaní v prípravnom konaní, vyplývajúce zo skutočnosti, že pôvodne pri vzatí do väzby ustálená príslušnosť súdu je po podaní obžaloby zmenená bez existencie a uvedenia relevantných dôvodov na takúto zmenu, môže za určitých konkrétnych okolností spôsobiť neprípustný zásah do práva na zákonného sudcu v konaní o väzbe, ktoré je vyvoditeľné tak z čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, ako aj z čl. 5 ods. 4 dohovoru.

Aplikujúc uvedený právny názor na posudzovanú vec, ústavný súd poukazuje na už uvedenú neexistenciu konkrétnych okolností, ktoré by mohli zmenu posúdenia právnej povahy skutku ústavne akceptovateľným spôsobom odôvodniť, a v tejto súvislosti osobitne zvyrazňuje ten fakt, že senát (sudcovia) krajského súdu, ktorý rozhodoval o väzbe sťažovateľov, ako aj o postúpení veci po podaní obžaloby inému súdu, bol z hľadiska personálneho zloženia v zásade totožný (s výnimkou osoby jedného sudcu). Navyše treba dodať, že zmena posúdenia právnej povahy skutku pri rozhodovaní o postúpení veci po podaní obžaloby inému súdu, v porovnaní s odlišným právnym názorom vysloveným pri rozhodovaní o väzbe, nebola nijako premietnutá do odôvodnenia uznesenia krajského súdu z 18. júna 2012.

Na časovom odstupe (takmer 8 mesiacov) medzi skutkami sa nič nezmenilo, t. j. ostal rovnaký. Zmenil sa len právny názor krajského súdu na posúdenie tejto doby 8 mesiacov, ktorý vyústil do záveru o súvislosti príslušných skutkov v čase (teda opaku absencie ich časovej súvislosti), v dôsledku čoho sa tento skutok kvalifikoval

	<p>ako čiastkový útok pokračujúceho trestného činu – obzvlášť závažného zločinu vydierania.</p> <p>Z návrhu krajskej prokuratúry z 2. apríla 2011 na vzatie sťažovateľov do väzby vyplýva, že skutku, pre ktorý sú sťažovatelia stíhaní v posudzovanej trestnej veci, sa mali dopustiť v období od jari 2008 do septembra 2008, teda v období, ktoré nasledovalo po ich prepustení z väzby na slobodu dňa 29. apríla 2008, resp. 30. apríla 2008, a ktoré predchádzalo ich vzatiu do väzby 27. septembra 2008.</p> <p>Je zrejme, že pokračujúci obzvlášť závažný zločin vydierania, pre ktorý sú sťažovatelia stíhaní v inom trestnom konaní (t. č. už nie v prípravnom konaní, ale v štádiu konania pred súdom, pozn.) — vo veci vedenej v prípravnom konaní odborom justičnej a kriminálnej polície okresné riaditeľstvo Policajného zboru, predtým vedenej na Úrade justičnej a kriminálnej polície Krajského riaditeľstva Policajného zboru, mal byť spáchaný v roku 2006 a potom od marca 2006 až do septembra 2007 a skutok v posudzovanej trestnej veci sťažovateľov kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydierania sa mal stať v období mesiacov máj 2008 až september 2008. Taktiež je zrejme, že sťažovatelia boli väzobne stíhaní do konca apríla 2008 (informácia o prepustení sťažovateľov z ich predchádzajúcej väzby vyplýva z odôvodnenia návrhu Krajskej prokuratúry v Trenčíne z 2. apríla 2011 na vzatie sťažovateľov do väzby v posudzovanej trestnej veci, pozn.). Z uvedených časových údajov vyplýva skutočnosť, že v období 8 mesiacov, ktoré uplynuli medzi skutkami vyšetrovanými v rámci trestného stíhania pre pokračujúci obzvlášť závažný zločin vydierania a skutkom v posudzovanej trestnej veci, boli sťažovatelia po určitý čas väzobne stíhaní.</p> <p>2 K namietanému porušeniu čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru postupom okresného súdu v súvislosti s právom na urýchlené rozhodovanie o zákonnosti väzby</p> <p>Sťažovatelia namietajú, že postup okresného súdu pri rozhodovaní o ich žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu bol neprimerane dlhý, t. j. že nerešpektoval požiadavku na urýchlené rozhodovanie o väzbe, resp. jej ďalšom trvaní, ktorá tvorí obsah záruk vyvoditeľných tak z čl. 17 ods. 2 ústavy, ako aj z čl. 5 ods. 4 dohovoru. Okresný súd zastáva názor, že v predmetnej veci konal a rozhodoval urýchlene.</p> <p>Zo spisov okresného súdu a krajského súdu, ktoré si ústavný súd vyžiadal, vyplýva, že prokurátor predložil žiadosť sťažovateľov o prepustenie z väzby spolu so svojím negatívnym stanoviskom okresnému súdu 18. júla 2011.</p> <p>Vec bola 20. júla 2011 pridelená sudcovi, ktorý nariadil termín rozhodovania o žiadosti sťažovateľov na 4. august 2011, keď o nej aj uznesením rozhodol, pričom toto uznesenie aj písomne vyhotovil. Po podaní sťažností sťažovateľov proti uzneseniu zo 4. augusta 2011 okresný súd spis 9. augusta 2011 predložil krajskému súdu.</p> <p>Po rozhodnutí krajského súdu 15. augusta 2011 bol spis nasledujúceho dňa expedovaný okresnému súdu a bol mu doručený 18. augusta 2011. Uznesenie krajského súdu bolo podľa podkladov obsiahnutých v spise sťažovateľom doručené 25. augusta 2011.</p> <p>Vychádzajúc zo svojich zistení, ústavný súd konštatuje, že v posudzovanom prípade od doručenia spisu okresnému súdu (18. júla 2011) do predloženia spisu krajskému súdu (9. augusta 2011) uplynulo celkom 22 dní, ktoré možno objektívne pričítať na vrub postupu okresného súdu. Po vrátení spisu z krajského súdu okresný súd v podstate bezodkladne expodoval písomne vyhotovené uznesenie krajského súdu sťažovateľom, resp. ich právnym zástupcom.</p> <p>Na tomto základe ústavný súd dospel k záveru, že postup okresného súdu pri rozhodovaní o žiadosti sťažovateľov o ich prepustenie z väzby na slobodu bol v posudzovanom prípade ústavne konformný, t. j. rešpektujúci požiadavku urýchleneho rozhodovania o väzobných veciach garantovanú čl. 17 ods. 2 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru, a preto sťažnosti v tejto časti nevyhoveli</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné práva sťažovateľov podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušuje.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.</u></p>
<p>použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP</p>	<p>Ústavný súd SR: II. ÚS 405/2010, II. ÚS 116/2011 ESLP: De Wilde c. Belgicko, Winterwerp c. Holandsko, Bezicheri v. Taliansko,</p>

a iných súdov	Sanchez – Reisse v. Švajčiarsko, Koendjibiarie v. Holandsko
---------------	---

Nálezy – priet'ahy v konaní:

spisová značka	IV. ÚS 172/2013
sudca spravodajca	Ladislav Orosz
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – v časti vyhovené – v časti nevyhovené
dátum rozhodnutia	24. júla 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie peňažnej sumy, ktoré začalo v roku 2008.
ratio decidendi	<p>1. Predmetom namietaného konania je rozhodovanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáha plnenia z poistnej zmluvy. Obdobné spory tvoria štandardnú súčasť rozhodovacej agendy okresných súdov, pričom k tejto problematike existuje v zásade ustálená judikatúra všeobecných súdov, a preto vec sťažovateľa ústavný súd nepovažuje z právneho hľadiska za zložitú. Vychádzajúc z obsahu spisu, ústavný súd pripúšťa, že vec sťažovateľa je skutkovo zložitejšia, a to najmä vzhľadom na potrebu vykonať v záujme ustálenia skutkového stavu znalecké dokazovanie.</p> <p>2. Pri hodnotení namietaného konania z hľadiska ďalšieho štandardne uplatňovaného kritéria, teda správania sťažovateľa ako účastníka namietaného konania, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom.</p> <p>3. Zohľadňujúc aj doterajšiu neprimeranú dĺžku namietaného konania (vyše päť rokov), ústavný súd dospel k záveru, že v jeho doterajšom priebehu došlo k zbytočným priet'ahom, ktoré boli spôsobené jednak neodôvodnenou nečinnosťou okresného súdu, ako aj jeho neefektívnou, resp. nesústredenou činnosťou.</p> <p>Vzhľadom na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu okresný súd vo veci už meritórne rozhodol a predložil spis na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa odvolaciemu súdu, ústavný súd návrhu sťažovateľa, aby prikázal okresnému súdu konať v namietanom konaní bez zbytočných priet'ahov, nevyhovel</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, ž základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v namietanom konaní porušené boli.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadosťučinenie v sume 3 000 €.</u> <u>Vo zvyšnej časti s'ťažnosti nevyhovuje.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	***

spisová značka	IV. ÚS 327/2013
sudca spravodajca	Ján Luby
druh konania	čl. 127 konanie o s'ťažnostiach fyzických a právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	nález – vyhovené
dátum rozhodnutia	15. augusta 2013
dotknuté články ústavy, ústavných zákonov a medzinárodných zmlúv	čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ namietal porušenie označených práv postupom okresného súdu v konaní „o zaplatenie nevyplatenej časti mzdy“, ktoré začalo v roku 2001.
ratio decidendi	1. Ústavný súd konštatuje, že spory o náhradu nevyplatených mzdových nárokov

	<p>tvoria bežnú súčasť rozhodovacej agendy všeobecných súdov a nemožno ich po právnej ani skutkovej stránke hodnotiť ako zložité. Uvedený názor sa podľa názoru ústavného súdu v plnom rozsahu vzťahuje aj na konanie napadnuté sťažnosťou, pričom ústavný súd poznamenáva, že na zložitosť veci nepoukázal ani okresný súd vo svojom vyjadrení k sťažnosti. V okolnostiach prípadu treba mať navyše na zreteli aj to, že predmetom preskúmaného konania je existenčná vec, ktorej povaha vyžaduje osobitnú pozornosť venovanú efektívnemu a rýchlemu postupu súdu, aby bol naplnený účel súdneho konania.</p> <p>2. Ústavný súd nezistil také skutočnosti, ktoré by mali byť pripísané na ťarchu sťažovateľa v súvislosti s doterajšou dĺžkou napadnutého konania.</p> <p>3. Ústavný súd v priebehu napadnutého konania zistil jedno obdobie dlhodobej nečinnosti okresného súdu. Ústavný súd v súvislosti s uvedeným zdôrazňuje, že napriek tomu, že na vypracovanie a predloženie znaleckého posudku bola určená lehota 60 dní od doručenia súdneho spisu, okresný súd bez akéhokoľvek relevantného dôvodu zostal nečinný v rozsahu takmer 4 a pol roka.</p> <p><u>Ústavný súd rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Okresnému súdu prikazuje, aby konal bez zbytočných prieťahov.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznáva finančné zadost'učinenie v sume 6 000 €.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>***</p>

Spracovala: JUDr. Gabriela Lacková

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.